

שמות ריבוי

הסוף הקריבה אף הקריבה אף

200

The Name of the Parsha

Parshas Vezos Habrachta ("And this is the blessing") is the concluding Parsha of the entire Torah. It is not read on Shabbos, but on the festival of Simchas Forah. This has the following significance:

- 6 The Torah begins with Parshas Bereishis ("In the beginning"), which teaches us the general principle that "God created the world for the sake of the Torah which is called 'the beginning of His way.'" (Moshi to Avraham 1:1). The subsequent parshiyos continue to discuss various details concerning how the Torah's plan is to be enacted, but on reaching the end of the Torah we return again to the general theme and purpose of the Torah: "This is the blessing," i.e. that God's blessings are brought into the world via the observance of Torah.
- The blessings mentioned here by Moshe in this Parsha are considerably greater than any of the blessings given earlier in the Torah, such as those given by Yitzchak and Yaakov. And yet, in contrast to all the other Parshiyos of the Torah, this Parsha is not read amid the

spiritually uplifting atmosphere of Shabbos, but on a weekday. (And while it is a festival day, it is nevertheless of a lower sanctity than Shabbos, as evidenced by the fact that many acts that are forbidden on Shabbos are permitted on a festival). So with Parshas Vezos Habrachta we witness two extremes: It is the Parsha which contains the most blessings, and yet it is read on a day which is of lesser holiness. This indicates that the blessings read here are very powerful, for the ability to penetrate through to a lower sphere (a weekday, as opposed to Shabbos) indicates that the blessings come from a higher source.

- Furthermore, the Parsha is called, "And this is (vezos) the blessing," indicating that we are speaking here about blessings whose benefits are visible and apparent, to the extent that one can actually "point to it with one's finger" (cf. Rashi to Shemos 15:2), and say, "This is the blessing!"

(Based on Sechas Shabbos Parshas Balak 5741, Secha of 6th of Tishrei 5734 and Secha of 6th night of Succos 5742)

1) Lubavitcher Rebbe

ו. והשבון זה אסור הוא, דאסור לאדם לתפוס את התורה כסוד פריז רק בעד עצמו, או רק בעד אילו משפחות מסוימות, דדבר זה יגרום לכך שנטפשו [עייש בנימי ברכות], ולא תפרה ולא תרכה התורה כדבעי, דלא תמיד יימצאו כל הכשרונות ללימוד ולחכמה באותן המשפחות המצומצמות (כשיש קעסט סיסטעם), וזהו שאמר רבי, הרבה למדתי מרבתי ומחברי יותר מרבתי, ומתלמידי יותר מכולם (מכות י.), להורותנו דבלא חברים ותלמידים לא יצליח האדם בלימודו. והנמנע מלמסור דברי התורה שאצלו לאחרים, גדול עונו, ודמי בזה לבניא הכובש את נבואתו, שמתחילה לא נמסרה לו נבואה זו אלא עיימ למוסרה לאחרים. וכפי מידת ריבוי התורה שיש לו לגדול

בתורה, כך מחוייב ועומד הוא ביותר למסור את כל ריבוי תורתו לאחרים. וכן שמעתי בבאור ההבדל שבין לשון ירושה לשון מורשה, דירושה גדרה איזה דבר שקבלתי בעלות עליו, והכל תלוי בדעתי לעשות בו כפי מה שארצה, אם ארצה אמסרנו לאחרים, ואם ארצה אחזיק בו לעצמי, ואם ארצה אאבדנו. אך גדר ענין מורשה היינו דבר שקבלתי עליו בעלות, ומחוייב ועומד אני לראות שאמסרנו כל כולו לדור הבא, ולשמור ולהזהר שלא יאבד ממנו שום דבר. [ואף כשפה האנגלית עני ענינים נפרדים המה, דירושה היינו אינהעריטענס, ומורשה גדרה העריטעז]. ואצל תורה כתיב להודיא בקרא, תורה צוה לנו משה, מורשה קחילת יעקב.

ו. ולא סתם למוסרה כולה לאחרים, אלא כדברי רש"י משפטים שלא תעלה על דעתך לומר, אשנה להם הפרק וההלכה בי או גי פעמים עד שתהא סדורה בפייהם כמשנתה, ואיני מטריח עצמי להבינם טעמי הדבר ופירושו, לכך נאמר אשר תשים לפנייהם, כשלחן הערוך המוכן לאכול לפני האדם. וממילא, כפי ריבוי מידת עומק הבנת הגדול בתורה בכל דברי התורה שלמד, כך מחוייב ועומד הוא ביותר להסביר היטב את הענינים ולהבינם לאחרים בשעה שמוסרם להם.

2) ענין אצל רבי

ב. רבי יוס אומר יהי ממון חברך הניב עליך כשלך קמ. והתקן עצמך ללמד חרדיהם שאינה ירושה לך קמ. וכל מעשך יהיו לשם שמימקמא:

3) תבארת יוסף קמ

קב) כשניס בני יניסו וכלי יתור כל המעבדים אליה. [ומ"ד מורשה קבלת ירושה. היינו נכלל הבא, כדכתיב כי לא תשכח מתי ורשו, ולמייין קיום מעותי שלא תשכח כבוד זמן או מקום או דור. אלא לכל יחיד איש יבצע, ואשילו איך ואיך אבך ח"ו, אלרכה זה גורם שלא תהיה ח"ו, בלא ילמדו כהתורה ירושה [כגורים פ"א ח']. ואשילו חסד ככר דור רבתי בתור, קלא לא תמוס בחורס מורסם [ככ"ט פ"א ח']. היינו רק האינו לדין או יניסו קסו כלהיים. אלא כשחלטה דבר עליו עם מתכות זרות, לא תמט שחלטה.

4)

עס) הריק 5-1

5) ל כח

ה) וימת שם חשה עבד ה'. לא בקרא, עבד' עד שמת, תנה בחייו קראו הכתוב בתחלת הפרשה: איש האלהים, ועכשיו בסוף הפרשה אחר מותו קראו, עבד ה' מה שלא חמצא בן בכל חומשי תורה, והענין למעלתו וגדול השגתו, כי העבד רגיל אצל אדונו והבנם עמו בחזרי חדרים ומשמש לפניו תמיד, ומפורש אמרו: גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם, וכן מצינו שהאדם אינו בקרא קודש עד שמת והוא שכתוב: לקדושים אשר בארץ המה, והי"ל דרשותו על האבות שמתו, שכן אמרו במדרש החללים: אין הקב"ה קורא לצדיקים קדושים עד שינתנו בארץ, לפי שיצר הרע מצר לאדם בעולם הזה ואין הקב"ה מאמץ בו עד שמת, ואשילו אבות העולם לא בקראו קדושים עד שניתנו בארץ, עד כאן. ומה תקנו בתפלה: וקדושים בכל יום יהללוד סלה, ונשמת הצדיקים היא המהללה, כענין: כל הנשמה החלה יה. ובבב"ש שואלים: משה שנתנה תורה על ידו איך הזכיר בו הכתוב מיתה, והלא מצינו מי שלא תגיע למעלתו והוא חי וקיים לעולם כענין חנוך ואלהו. אבל הענין לומר כי לפי שחטא במי מריבה נענש במיתה חיה בכלל גזרת אדם, שכן חנוך ואלהו שלא חטאו לא היו בכלל גזרת אדם והם חיים ונצחיים. על פי ה' על דרך הפשט: הוא אמרו לו, ומות בהר. ועל דרך המדרש היא מיתה נשיקה, השכליית מחלצה להדבק בשם הנכבד.

1)

לה, ה) וימת שם משה. והנה כתוב בזה"ק שמשנה רבינו מת בשבת, לעת מנחה. ולפיכך אנו אומרים צדקתך צדק שהוא צידוק הדין על ג' שמתו בזמן הזה, משה, יוסף ודוד.

(6)

וקשה שבתורה כתוב שאמר משה רבינו ע"ה בן מאה ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבא, וביום זה כתב י"ג ספרי תורה, ואיך כתב ביום השבת. וראיתי בספר א', ותכונתי קצת לחזיון, שמשנה רבינו מת ב' פעמים, ב' אדר, שהי' ערב שבת מת מיתה רוחנית, פי' שתקופת משה רבנו של ישראל נסתיימה, ונסתמו ממנו מעינות החכמה המסורות וניתנו ליהושע בן נון. ע"י ברש"י פורשת וילך ונשאר משה רק כאיש אחד בישראל ששמו משה, וחיייו הראשונים באו לידי תום גמור. ומעבר זה בחייו ממשנה רבן של ישראל, למשה איש פרטי שאין בכחו להשיג תורת תלמידו בשם מיתה תקרא. וביום זה כתב י"ג ספרי תורה. וביאורו מן העולם היה ביום ז' אדר שהיה בשבת.

מ'ס
ס'ס

וזה יש להבין מאמרים [ב"ב יז] שח' פסוקים האחרונים שכתוב בהם וימת שם משה וכו' והקב"ה אומר ומשה כותב בדמע, פי' שמעת שניטלה ממנו הרשות ללמד בניי [לא אוכל עוד לצאת ולבא] וניתנה ליהושע, מעבר זה נקרא למשה רבינו בשם מיתה. ואפשר שמטעם זה יחיד קוראין להגיש שנכתבו בתורת יחיד, ולא בתורת משה שבחיייו ונשמתו כלל עם ישראל. וארובא מיתה פ'ית' לא היה אצלו שנדוכך גופו כנשמתו, ולא כהתה עינו ולא נס ליחה, רק שמיים ז' באדר נעלם מעיני בני ישראל.

איך כתב משה רבינו י"ג ספרי תורה בשבת?

ת"ק

הרא"ש (פסחים פרק י' סימן יג) מקשה: לפי מה שכתבו הגאונים שמשנה רבינו נפטר בשבת, איך יתיישבו דברי המדוש (דברים רבה ט, ט): "כיון שידע משה שהיה לו למות באותו היום, מה עשה? אמר רבי ינאי: כתב י"ג תורות - י"ב ל"ב שבטים, ואחת הניח בארון, שאם יבקש לזיף דבר שיהיו מוציאים אותה שבארון" - ואם משה מת בשבת, איך כתב בו ביום את ספרי התורה? והרא"ש מביא שמדברי "סדר עולם" עולה שמשנה נפטר בערב שבת, ואם כן לא קשה, אך כאמור דעת הגאונים היא שמשנה נפטר בשבת?

(7)

מ'ס
ל"ו
ר"ב

הגאון בעל "קרבן נתנאל" (על הרא"ש, שם), כתב ליישב על פי דברי הספרי: "ויבכו בני ישראל - שלושים יום קודם מותו", וב"כוונת האר"י" הביא שאת "וימת משה" כתב משה בעודו חי, כי "שלושים יום קודם למיתה מכריזים שאדם פלוני הגיע זמנו למות", ואם כן גם את י"ג ספרי התורה כתב אז, שלושים יום קודם פטירתו, וזה היה בערב שבת ולא בשבת.

והשל"ה יישב (הובאו דבריו בשו"ת "חתם סופר", חלק ו' סימן כט), שמשנה כתב את ספרי התורה על ידי שם והשבעת קולמוס.

ואילו בעל "עשרה מאמרות" יישב על פי מה שאמרו חז"ל: "משה כותב בדמע", והדין הוא שהכותב במשקין ובמי פירות - פטור. אולם היעב"ץ הקשה עליו, שאם כך הרי גם לגבי ספר התורה אינו כתב? ותירץ, שבנס נהפך הדמע לדיו. אך תמהו על תירוצו, שלא יועיל הנס, שהרי על כל פנים בשעת הכתיבה היה פסול?

(8)

מ'ס
ל"ו
ר"ב

לד, ו' ולא ידע איש את קבורתו. בספרי: יש אומרים, אף משה עצמו אינו יודע מקום קבורתו שנאמר "ולא ידע איש" ואין "איש" אלא משה (שנאמר "והאיש משה עגיו מאוד"). הביאור כי בירושלמי סוף יבמות דהדין ג' ימים נפשא סייסא על גופא. ובשבת פרק שואל (קנב, ב) אמרו כי כל י"ב חודש נשמה עולה ויורדת. כי להגשש יש קישור אל הגוף ויחס עמה, וכדרך כל הנפרד שאינו רחוק ממקום הנפרד ממנו, שחוזר ומגפפו. אבל 'האיש משה' שאינו שייך אל הגשם כלל בחייו, והיה גבדל מאשה, וארבעים יום בלא לחם ומים, ודבר ה' עמו פנים אל פנים, הוא תיבף משנפסק ההתקשרות בין הגשם לגשמו. תיבף עלה בין ארצלי קודש. "ולא ידע" היינו כמו לא הכיר [וכמו (בראשית יח, יט) "כי ידעתיו", וכיוצא בזה הרבה] שלא היה שייך אל מקום קבורתו כלל. והוא מטעם שהיה "איש אלקים" בחייו, ועניו מאוד, ולא היה מקושר ומסובך אל החומר ועניניו כלל בחייו ככל האדם. וזה שאמרו "ולא ידע איש" - אפילו משה.

(2)

מקום לרון את בני ישראל לכף זכות, דהלא הם עם גדול כאמצע מדכר שומם ובלי משען מים ומזון, ומצב כזה יכול להעביר את האדם על דעת קונו. אבל כאשר ראה משה את "העגל ומחולות", כלומר ששמחו על המצב ועל האלהים החדשים שיצרו לעצמם, אז חרה אף משה ושבר את הלוחות. ואילו לא היה עושה כן, או שהיה עושה כן בצנעא בלי שום פירסום, הן אמת שהיה מונע כזה חילול השם גדול, אבל אז הלא לא היו מבינים בני ישראל את גודל החטא. דהלא כבר ביארו הקדמנים שבאמת לא כיוונו לשם עבודה זרה ממש, והם דימו שהם משתפים שם שמים עם העגל ואין כזה סחורה, ודבר זה הוצרך משה ללמדם שזה אסור וזה נחשב כעבודה זרה ממש, ועל פי שורת הדין הם חייבים כליה לנצח - וכמו

שאמר ה' "הרף ממני ואשמידם".

ובאמת כשאמר משה ללרים לעבוד בקרב המתנה ולהרוג איש את אחיו וגו', הלא הלויים לא היו רק ט' אלפים, ובני ישראל היו ששים רבוא ויותר, ומדוע לא עמדו ישראל כנגדם. אבל הוא משום שלאחר מעשה השבירה הפומבי ודברי ההסבר והתוכחה של משה כבר הבינו כולם שהם עוכדי עבודה זרה ממש, וזה ידעו כולם שהדין הוא "שובח לאלהים יתום", וקבלו את הדין באהבה. וזהו השבח שמשבחת התורה את משה, שהוא הורה היתר לגרום לחילול ה' גדול בכדי להבטיח את קיומו של כלל ישראל. ועל מחיקת השם היה לו ילפוחא מסוטה. דכמו שאומר הקב"ה שבשביל להשכיח שלום בין איש לאשתו מותר למחות את השם, כמו כן אמר משה שבשביל להשכיח שלום בין ישראל לאביהם שבשמים מותר למחוק כמה וכמה שמות מן התורה.

ומצינו בכמה מקומות שלמען קיום

כלל ישראל צריכים לוותר על חילול ה', דהנה ביומא [דף ס"ט ע"ב] איתא דאנשי כנסת הגדולה אמרו שאע"פ שנכרים מקרקרין בהיכליו ונכרים משחעבדים כבניו מכל מקום זו היא גבורתו שכובש את יצרו ונותן ארך אפים לרשעים, ועיי"ש. הרי שאף ששם ה' היה מתחלל בגויים אעפ"כ בשביל הצלת כלל ישראל שפך חמתו על עצים

לי"ד, י"ב. ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני בני ישראל¹².

פירש"י ח"ל: לעיני כל ישראל שנסאו לבו לשבור הלוחות לעיניהם שנאמר ואשברם לעיניכם וכו'. מבואר שהיו כאן שני חידושים במעשהו של משה לשבור את הלוחות: (א) עצם שבירת הלוחות; (ב) השבירה בפהרסיא - לעיני כל ישראל. ובאמת יש לנו להסביר את זה, דבשלמא עצם השבירה מוכנת לנו, שהרי היה ברור למשה שבמצב כזה אין ישראל ראויים לקבל את התורה ושוב אינו יכול ליתנה להם, וכמו שדרשו חז"ל [שבת דף פ"ז ע"א] שדן משה ק"ו מעצמו: ומה פסח שזוהא אחד מתרי"ג מצוות אמרה תורה וכל בן נכר לא יאכל בו התורה כולה וישראל מומרים עאכ"ו וכו', אבל מדוע הוצרך לעשות זה דוקא לעיניהם, והלא השבירה פירסמה את המעשה בכל העולם ויצא מזה חילול השם באופן היותר גדול, ומה השבח שמשבחת התורה את משה שעשה כן "לעיני כל ישראל"? גם תמוה, הא תמיד אנו מסיימין בדבר טוב, ומה דבר טוב רישנו בשבירת הלוחות?

ובאמת גם עצם השבירה יש להבין, דהא בפרשת עקב [ט' פ"ז] אמר משה "ואשברם לעיניכם", וחילוק גדול ישנו בין "שבר" ל"שבר", בין קל לכבד, דשבר בקל היינו לשנים, אבל שבר בכבוד היינו ששיבר לחתיכות הרבה, וא"כ מעשה שבירת הלוחות היה בכלל איסור מחיקת השם - שהרי היו בו הרבה שמות, ופי התיר זה למשה. ומצינו בטוכה [דף נ"ג ע"ב] שדוד

היה מסופק אם מותר לו למחוק את השם במקום פיקוח נפש, וכיארתי בוידושי שם שהוא משום שמחיקת השם הוא מאבדויהו דעבודה זרה, ועיי"ש, וא"כ מדוע היה זה פשוט למשה שמותר לו לעשות כן? וגם מחמת איבוד השמות לא היה לו לעשות כן בפהרסיא, דהוי מצינו בסנהדרין [דף נ"ו ע"א] שאם צריכים לרון את המברך את השם אז מוציאין את כולם מהבי"ד כדי שלא ישמעו את השם בברכותו, וא"כ בודאי שלא היה למשה לעשות כן בפהרסיא?

אמנם נראה שעיקר כוונת משה כזה היתה להראות לישראל את גודל החטא שחטאו ועל ידי זה להבטיח את קיומו של עם ישראל, והיינו דבאמת ביארתי לעיל בפרשת כי' חשא [ל"ב פ"ט] שבפעם היה

(9)
MVC
T. 20

(3)

לענין כל ישראל, גיל למשיך סוף התורה לחלוקה עפ"י צמח"ה הא דלא קס נציה עוד
 כמשה כי הוא זכה וזכה כרצונו וע"י האמינו צדי ונתגבר לכם כי הוא ית"ש צורה
 עולם וכי הכתובין ולכן כחיו בשבת יולח מלרים כי שבת מעיד על צריחת שמים כי שבת
 ימים וכו' ואין לנו יודעים את זה, ע"י ניסי מלרים ששינה ה' בטבעים ש"מ שהוא צרה ככל
 וצידו למשוח כרצונו הטוב ולשנות נעת הנוך וכ"ז זכו ע"י משה וכו' המהחיל לכן זכה
 למדרגה גדולה אשר ידבר ה' אתו פ"א"פ וי"ל ה' דאיתא עמדת אתה סעדת עלי כי ה' הוא
 חלקים אין עוד וכו' אני מעיד ולא קס נציה פי' בשביל שאתה כדאשון שבעדת עלי אין עוד,
 זכות אמונת רבים חנוי אלא כך ולכן אין עוד שאפשר שיעלם במדרגה כמון וז"ש ולא קס
 נציה עוד וכו' לכל האותות אשר עשה במלרים קודם שביי צה"ס האותה ופי"ו נתברר לפניו כל
 ישראל כי צרה שית צרה חלקי שמים וארץ ולכן קס נציה עוד כמשה כג"ל להמשיך סוף
 התורה לראשית, כמניד מראשית אחרית יתן לנו שם ושארית לקיים אלה דברי הצריח אכ"ה"ר:

10
 כ"ז
 1/8

"מימינו אשפת למו". נמשלה התורה לאש, וכן אמרו: "נמשלו דברי
 תורה לאש, שנאמר: 'הלאו כה דבריך פאש נאס"ד"י', אלא שיחד עם
 זה הוסיפו: 'ונמשלו דברי תורה למים, שנאמר: 'הוי קל-צמא לכו
 למים'".

12
 ש"ס
 1/10

10

האש והמים — יום הכפורים חג הסוכות. ביום הכפורים מתרומם
 האדם למעלה משאונם והמונם של החיים החלוניים והחמריים, כאש
 זו העולה למעלה. יוצא האדם מביתו הקבוע והחמדי ושם את משכנו
 בבית הכנסת, מקום שבו הוא מתבודד עם קונו ושופך את נפשו לפני
 מלך העולם. שוכח הוא את כל טרדותיו וראגותיו ויום-יומיותו, ושם
 את כל מחשבותיו ורעיונותיו בקודש של סודי היום חזקת היום עד
 שמתעלה למדרגה של "יוגמת מלאכי השרת". בחג הסוכות עוזב
 האדם גם כן את ביתו הקבוע והחמדי, אבל לא לשם עליה לבית
 הכנסת אלא לשם ירידה לחצר, לתוך הסוכה. לא יום אסור באכילה
 ושתיה ביום הכפורים, אלא, אודכה, זמן שמחננו, ואין שמחה
 אלא בבשר, אין שמחה אלא ביי". מוריד האדם את כל קדושת
 הצורה וטוהרת והיגרות אף לתוך חמדותה של הארץ, אפילו לתוך
 הבשר ואפילו לתוך היין. "תג השפת תעשה לך... באספך מן
 ומקרבך" — גם הדגן מן הגורן וגם המלאה מן היקב מקבלים שפע אורי
 מקדושת החג. במים אלו "היורדים ממקום גבוה למקום נמוך".
 יום הכפורים חג הסוכות לא ללמד על עצמם יצאו, אלא ללמד על
 כל השנה כולה יצאו. כל אחד מהם, לפי תכונתו ומחלתו, נותן מחודו

ואננים וזחה החילול ה' וכן בשבת נדף
 פ"ט ע"בן אמר יצחק להקב"ה שאע"פ
 שישאל חטאו ומן הדין היה להם להמחות
 על קדושת שמך, מכל בשביל קיום הכלל
 עליך למחול להם. עיי"ש, וה"נ עשה כן
 משה, דזה ידע בודאי שהכלל אינו יכול
 להתקיים בצורה כזאת של שיתוף עבודה
 זרה ושם שמים, וכבדי להמחיש את זה להם
 הזכרה לשבר את הלוחות לרסיסים לעיני כל
 ישראל. וזה הוא ההמשך לחזילת התורה,
 בראשית ברא אלקים — בשביל ישראל
 שנקראו ראשית וכו', דאי ליכא כלל ישראל
 אין קיום לעולם דהלא הטולם לא נברא אלא
 בשביל ישראל, ולכן עשה משה כן לעיני כל
 ישראל בשביל הבראשית וכו', וד"ק.

ומשפיע מכחו על כל השנה — יום הכפורים בעליה למעלה, חג
 הסוכות בירידה למטה. כיצד אדם מנישואל העוסק בכל ימות השנה
 במלאכתו ובמשלה ידו, ולפתע פתאום, באמצע טרדותיו ובעצם
 ראגותיו, אם יש בכחו לעוזב את כל אלה ולהתרומם לרגע ממעל להם
 ולהתגלט לבית הכנסת ולבית המדרש — הרי זה ניצוץ מאותה המדרגה
 שעלה עליה ביום הכפורים, ואדם מנישואל כשהוא שקוע בכל ימות
 השנה בתוך מגולות החיים החמריים על קרבט ועל פרשם, ולשם, לתוך
 אחרם עיני הזומר גופם, הוא ממשיך תיטי פו וקרני אורה מהתורה
 החמורה, ומיפה ומשפר את הגשם ואת הזומר — הרי זה כח ממה
 ששאב תמזה שספג לתוכו בימי הסוכות. יום הכפורים נותן לאדם את
 הכח שבכל עת ועין ידחה לאל ידו לסלק את מחו ולבו ממחשבות
 אדם ותחבולותיו ויצרי מעללי איש ולהאציל לו שנה של עליית נשמה,
 שניה של תורה בעומק המחשבה ותפלה בטוהר הכונה, חג הסוכות
 נותן לו את הכח לכלי להתגאל ולבלי להיטמא, אפילו בהיותו בתוך
 בירא עמיקתא של החיים החמריים והארציים גופם.

21

26

31

עבודת יום הכפורים היא באש: "זלקח מלאי המזותה גזל"אש... ונתן
 את הקטרת עליהאש לפני ד"י, ועבודת החג היא במים: ניסוך המים
 ושנאת בית השואבה בשבעת ימי החג, ותפילת גשם בשמיני של חג.
 האש של יום הכפורים לא משחיתה ולא מכלה, אלא מאירה ומחממת,
 מאירה את הדרך של "אדח תיים למעלה למשפיל", ומחממת בניצוץ
 להבת שלהבת של אש"רת ותורה אור, והמים של חג הסוכות נמשכים
 מ"מקום גבוה" של "מקנה ישראל ד"י" ויורדים "למקום נמוך", מטה
 מטה, אפילו לעמקי תהום רבה, בחינת "גם ב"אלף בגיא עלמות לא"
 מ"מקום רב הריאתה ומד"י"

36

41

4